

Temat: Fonetyka.

Fonetyka – ważne pojęcia

Głoska: to konkretna dźwiękowa realizacja fonemu.

Fonem: to abstrakcyjne pojęcie realizowane w mowie przez głoski.

Litera: to znak graficzny, który może być jednaki dla kilku głosek.

Allofony: to różne głoski będące realizacją tego samego fonemu.

Sylaba : zwana także zgłoską – to element struktury wyrazu składający się z co najmniej jednej samogłoski. Sylaby dzielimy na:

- otwarte – zakończone samogłoską
- zamknięte – zakończone spółgłoską.

Różnice między głoskami – co od nich zależy?

Wysokość dźwięku: zależna jest od częstotliwości dźwięku. Zależy też od długości wiązadeł. Głos najwyższy mają noworodki, potem kobiety, a najniższy mężczyźni.

Nateżenie dźwięku: wpływa na jego głośność.

Barwa dźwięku: różnicuje akustycznie głównie samogłoski.

Regularność tonu: jeżeli poprawna, wychodzi czysty dźwięk, jeżeli nie jest poprawna – słyszymy szmer.

Częstotliwość wpływa na wysokość głosu i słyszalność (brzmienie).

Samogłoski a spółgłoski

Kontrasty między samogłoskami dotyczą głównie ich barwy. Sam sposób artykulacji jest podobny dla ogółu samogłosek. Występuje tu znaczna różnica pomiędzy samogłoskami a spółgłoskami, ponieważ spółgłoski mogą być bardzo zróżnicowane pod względem sposobu artykulacji oraz dźwięczności (czego nie zauważymy w grupie samogłosek).

Droży Uczniowie, nie musicie przepisywać materiałów, które wam przesyłam do zeszytu.

Mają one jedynie ułatwić Wam przyswojenie wiedzy (jeżeli macie taką możliwość to wydrukujcie sobie).

W zeszycie napiszcie ćwiczenie 4 i 5 str. 251

Termin realizacji od 30.03 do 3.04.